

TALLINNA POLÜTEHNIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE, AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 32 (1292)

Reede, 4. november 1988

Hind 2 kop.

TPI PARTEIALGORGANISATSIOONI II KONVERENTS

Reedel, 28. oktoobril 1988. a. toimus TPI aulas parteialgorganisatsiooni II konverents.

TPI parteialgorganisatsioonidest konverentsile valitud 229-st delegaadist võttis konverentsist osa 215 delegaati.

Külalistena võtsid konverentsist osa EKP Keskkomitee osakonnajuhataja A. ABEN, ENSV Hariduskomitee esimees V. RAJANGO, EKP Tallinna Linnakomitee osakonnajuhataja A. LAHT ja EKP Tallinna Oktoobri Rajoonikomitee esimene sekretär L. PALMOVA.

Pikema sõnavõtuga esines konverentsil EKP Keskkomitee osakonnajuhataja A. ABEN.

TPI parteiorganisatsiooni II konverentsile oli valitud 229 delegaati, kellest kohal oli 215. Delegaatidest oli 96% kõrge haridus.

Parteikonverentsi päevakorda võeti järgmised küsimused:

- 1) TPI parteikomitee tegevuse aruanne;
- 2) Uue parteikomitee valimine;
- 3) Delegaatide valimine EKP Tallinna Oktoobri Rajooni VII konverentsile;
- 4) NSV Liidu seaduste projekti «Muudatustest ja täiendustest NSV Liidu konstitutsiooni» ja «NSV Liidu rahvasaadikute valimiste kohta» arutelu.

KONVERENTS TUNNISTAS SUURE HÄÄLTEENAMUSEGA TPI PARTEIKOMITEE TÖÖ RAHULDAVAKS.

Konverentsil vastuvõetud otsus komitee töö kohta avaldatakse ajalehe järgmises numbris.

Uue TPI parteikomitee koosseisu valimine toimus täieliku demokraatia vaimus. Parteialgorganisatsioonide poolt soovitati komitee kandidaatideks 28 inimest. Pärast esitatud kandidaatide läbiarutamist jäi valimiste nimekirja 23 kandidaati, kellest häälteenamusega valiti uude parteikomiteesse 17 inimest.

TPI uue parteikomitee liikmeteks valiti järgmised seltsimehed:

1. JOORITS, Lembit — ehitusmehaanika kateedri dotsent.
2. SOKOLOVA, Irene — parteikomitee aseseekretär orgtöö alal.
3. REKKARO, Vello — poliitilise ökonomia kateedri dotsent.
4. MIKKAL, Valdek — õppeprorektor, professor.
5. ANGELSTOK, Feliks — mehaanikateaduskonna prodekaan, dotsent.
6. MIKENBERG, Ralf — teadusliku kommunismi kateedri dotsent.
7. MÄRTSON, Ivar — peenmehaanika kateedri dotsent.
8. PAPSTEL, Jüri — tööpinkide ja instrumentide kateedri juhataja, dotsent.
9. RONK, Ants — tootmisprotsesside autom. problemlabori teadur.
10. SAAR, Paul — juht. ja plaan. kateedri juhtiv ökonomist.
11. SARRI, Andres — teadusosakonna talituse juhataja.
12. TALVIK, Andres — graafika kateedri dotsent.
13. TEEMETS, Raivo — elektriaramite kateedri dotsent.
14. ÖPIK, Andres — füüsikalise keemia kateedri juhtiv teadur.
15. TÄRNO, Ülo — ehitusmehaanika kateedri professor.
16. PAIST, Aadu — soojusenergeetika kateedri dotsent.
17. PAPLAVSKIS, Ivar — ehitusteaduskonna IV kursuse üliõpilane.

EKP Tallinna Oktoobri Rajooni organisatsiooni VII konverentsile valiti järgmised seltsimehed:

1. RANG, Toomas — automaatikateaduskonna dotsent.
2. RONK, Ants — tootmisprotsesside automaatika probl. lab. teadur.
3. LEES, Rein — mehaanikateaduskonna dotsent.
4. VEIMER, Vladimir — füüsika kateedri vanemõpetaja.
5. TUVIKE Tiit — füüsika kateedri teadur.
6. AARNA, Heiti — füüsika kateedri dotsent.
7. TEEMETS, Raivo — elektriaramite kateedri dotsent.
8. PLATS, Rein — majandusteaduskonna prodekaan, dotsent.
9. SAAR, Paul — juht. ja plaan. kateedri juhtiv ökonomist.
10. SARRI, Andres — teadusosakond, talituse juhataja.
11. KURVITS, Koit — rektori abi.
12. LIFŠITS, Jusef — teadusliku kommunismi kateedri juhataja, professor.
13. ORG, Aavo — linna ja töökollektiivi sots. arengu juht. labori juhataja.
14. REKKARO, Vello — poliitilise ökonomia kateedri dotsent, juhataja, professor.
15. HROMOV, Vjatšeslav — võõrkeelte kateedri dotsent.
16. KÖSTNER, Ado — orgaanilise ja biokeemilise kateedri professor.

TPI parteikomitee esimesel istungil valiti sekretäriks sm. LEMBIT JOORITS; sekretäri asetäitjaks orgtöö alal Irene Sokolova ja sekretäri asetäitjaks ideoloogilise töö alal Vello Rekkaro. Teiste ülesannete jagamine komitee liikmete vahel jäeti järgmisele komitee koosolekule.

LEMBIT JOORITS

TPI ehitusmehaanika kateedri dotsent, sünd. Tapal 1930. a. Lõpetanud TPI 1954 tööstus- ja tsiviilehituse erialal. Töötanud ehitusel töödejuhina, peainsenerina ja valitsuse ülemana. Aspirantuur prof. L. Jürgensoni juures. Tehnikakandidaat 1966. a. Töötanud TPI-s kaugõppe teaduskonna ja ehitusteaduskonna dekaanina. NLKP liige 1959. aastast.

LÜHIINTERVJU

Parteikomitee sekretäri
LEMBIT JOORITSAGA.

Kellele tuginate tulevases töös?

Vastvalitud 17-liikmelisele parteikomiteele. Kogu TPI parteiorganisatsioonile. Arvan, et instituudis on veel palju neid, kellele võib toetuda.

Kuidas suhtute Rahvarindesse?

Täiesti positiivselt.

Aga Muinsuskaitse Klubisse? Rohelistesse?

Samuti.

Milliseid põhimõtteid tahaksite eriti alla kriipsutada?

Sõnade ja tegude ühtsus. Demokraatia. Avalikustamine. Aus loogiline mõtlemine ja tegetsemine.

linna, rajooni, vabariigi ulatuses.

Parteikomitee on aruande perioodi jooksul süstemaatiliselt tegelenud kollektiivi poliitilise hariduse ja harituse küsimustega (arutatud praktiliselt igal parteikomitee istungil). Aruande perioodil pandi rõhk sellele, et küsimuse arutamisel lähtuti vastuvõetud otsuste täitmise kontrollist, mis võimaldas lahenduse otsimisel järjepidevust ja andis võimaluse välja tuua parteikomitee tegevuse edukuse.

Poliitiline olukord on praegu, eriti meie vabariigis, selline, kus asjad arenevad väga kiiresti. Seoses sellega peame konstanteerima, et parteikomitee ei jõudnud alati kaasas käia olukorra kiire muutumisega, mis omaalgatuslikult oleks võib-olla olnud võimalik. Selles suhtes kehtib nii meie parteikomitee kui ka kogu instituudi parteiorganisatsiooni kohta see karm hinnang, mis anti EKP Keskkomitee XI pleenumil kogu meie vabariigi parteiorganisatsiooni ja vabariigi partei keskkomitee tööle.

Tulemuseks oli meie parteiorganisatsiooni ja parteikomitee autoriteedi mõningane langus instituudi kollektiivi silmis ning see, et instituudi poliitilises elus oluliste protsesside suunamisel kaldus initsiatiiv demokraatlike rahvalikumiste kätte.

On vast huvitav heita pilk tagasi viimase kolme aasta peasündmustele instituuti puudutavas osas. Terve 1986. aasta (ka eelmised) oli täidetud ühe suure ja kollektiivse eesmärgi saavutamiseks — pidada väärikalt instituudi 50. aastapäev, kõigi — nii poliitiliste kui ka majanduslike programmide osas. Kogu kollektiivi mobiilseerituse tulemusena peeti juubel vajalikul tasemel. 1987. a. talve poliitiliseks põhisündmuseks oli M. Gorbatšovi külas-käik Eestisse ja TPI-sse. Nii liidulised kui ka vabariiklikud

TPI PARTEIKOMITEE SEKRETÄRI SM. A. TALTSI ETTEKANNE:

Seltsimehed.

TPI parteikomitee täna esitatav aruanne ei pretendeeri viimase instantsi tõdedele, ei oma hinnanguid kõikide instituudi tegevusalade kohta. Nii mõnigi asi on meil juba selge, nii mõnigi töö lõik saab võib-olla ühekülgse valguse, mida aga püüame täiuslikumaks teha sõnavõttude arutelude käigus. Me loodame, et parteikomitee juhtimisel välja töötatud parteiorganisatsiooni töö, edasise täiustamise kavand on teil olemas. Ka meie püüdsime oma ettekandes-aruandes rõhu asetada tuleviku programmile.

Ootame teie aktiivsust väljajätlemaks otsekoheselt ja ausalt oma ettepanekud parteitöö parandamiseks, parteiautoriteedi töstmiseks instituudis ja ka

instantsid hindasid meiepoolset vastuvõtu taset ja sisu ning organiseeritust kõrgelt. Sama aasta kevadeks aga oli küpsenud rida vastuolusid ühelt poolt rahva arvamuse ja teiselt poolt partei ning valitsuse poliitika osas, mis kõigepealt avalikustus ökoloogilistes probleemides. Tuletagem meelde fosforiidi probleemi, või tervikuna Kirde-Eesti probleemi. Avalikult seati kahtluse alla vabariigi valitsuse järeleandlikkus ja sõltuvus. Et säilitada rahulikku töömeelolu ja tasakaalukust, organiseeris TPI parteikomitee mitmeid kordi foorumeid nii fosforiidi ala kui ka majandusküsimustes. Alates 1987. a. 23. augustist algas intensiivne rahvalikumine, mille suhtes oli protest valitsuse loiduse ja parteitöö stagnatsiooniliste meetodite vastu (Jätkub 2. lk.)

tu. Tugevaks ja massilisteks kujunesid 1988. a. rahvuslike tähtpäevade tähistamine veebruaris ja märtsis. Aprillis formeerus vabariigi Rahvarinne perestroika toetumiseks.

Ei vabariigi parteiorganisatsiooni juhtkond ega tema järgnevad lülid ei osanud rahva sellist aktiivsust ette näha. Loogiliseks järelduseks oli parteijuhtkonna sündmuste arengust maha jäämine ja sabasörkimine, mis viis autoriteedi alla.

Rahvarinne moodustati TPI-s 7. mail 1988. a. Kuigi parteikomitee oli põhimõtteliselt valmis seda loomist toetama ja pakkus isegi välja juhtidena-organisatoritena igas mõttes väärkaid inimesi, oli just sel momendil selgesti tajutav, et meie soovitud ei tehta lugu, et meie autoriteet pole rahva silmis vajalikul tasemel.

Huvitavad olid edaspidised sündmused, eriti need, mis puudutasid XIX parteikonverentsi delegaatide kandidatuuri esitamist.

Saanud juba selge ja valusa õppetunni rahvarinde moodustamiselt TPI-s, otsustasime olla eesrindlikumad rajoonist, linnast ja KK-st ning hakkasime ise, ilma käsuta esitama ja otsima kandidaate. Arvasime, et kõige parem oleks meie minister ning esitasime parteikomitee ja rektoraadi poolt tema kandidatuuri KK osakonda. Arutades parteikomitee üht kandidatuuri (minister) avaldati arvamust, ka sellest, et tuleb leida võimalus rohkem kui ühe kandidaadi esitamiseks. Kõne all oli rektor. Arvestades parteikomitee ettepanekuid ning avanevat võimalust Oktoobri rajooni foorumil, esitasin mõlemad kandidatuurid rajoonitasandile arutamiseks.

Vaatamata parteikomitee ennakatiivsusele, ei saanud see aktiivsust siiski vajalikult hinnatud: saime palju suusõnalisi ja kirjalikke kibe-kriitilisi märkusi demokraatia rikkumise pärast. Sisuliselt selle eest, et kandidaatide ülesseadmine ja esitamine ei toimunud mitte rahva ja rahvarinde poolt ja selle eest, et ei soovitunud kandidaatideks äsja sündinud rahvarinde emasid-isasid: M. Lauristini, K. Hallikat, E. Savisaart, T. Made jt. See oli järjekordne poliitiline ja praktiline õppetund meie ettenägelikkuse puudumisest ja momendi situatsiooni alahindamisest. Mõningase hütutuse sai parteikomitee ometi tagantjargi meie poolt esitatud kandidaatide ühe valiti delegaadiks ja tema osavõtt parteikonverentsist sai positiivse hinnangu Eesti rahvalt. Seega kindlustunne hakkas taastuma.

Koos rahvaga esitasime nõudmise erakorralise EKP kongressi kokkukutsumisest, koos rööpmustasime uue parteijuhi paikapaneku üle.

See kooliaasta on alanud mitmete konsultatiivkohtumiste, ühistöö küsimuste aruteluga. On konkreetne ühistöö vorm: valimiskampaania läbiviimine TLN linna valimisringkonnas. Hiljuti toimunud parteikomitee sekretäri kohtumine üliõpilasarahvarindelastega näitas, et palju-palju rohkem on vaja jagada informatsiooni, palju rohkem on vaja kontakteeruda, et moodustada ühisrinne Eesti maa ja rahva ühisürituste korradamine nimel.

Siin on arvatavasti õige koht ja järg ütelda parteikomitee arvamus komsomoliorganisatsiooni tegevuse kohta. Komsomoli ja partei haiguste-paraanemiste temperatuurikõverad lähevad enamvähem ühes suunas. Arvata on, et ka komsomol on kriisist üle saamas: mitmed poliitilised üritused on viimasel ajal toimunud komsomoliteetide eestvedamisega. Parteikomitee on komsomoli osas olnud nõuandja, on andnud «vabad käed» tegutsemiseks. See on õige ja nii tuleb jätkata. Siinjuures tuleb ka märkida, et teine üliõpilasi hõlmav organisatsioon — a/ü, ei ole veel jalgu maha saanud oma põhiküsimustes ja ülesannetes: olla üliõpilaste omavalitsuse eestvedaja ja organiseerija.

Edasi mõneks konkreetselt ideelis-poliitilise töö lõikudest.

Instituudis töötab üle 60 ühiskonnateaduse õppejõu, kellest paljud on juhtivad oma ala spetsialistid vabariigis. Loomulikult peab just nende komsomolistide tegevus olema baasiks ideelis-poliitilise töö korraldamisel instituudis.

1986. a. lõpul ja 1987. a. algul toimus parteikomitees kõigi nelja ühiskonnateaduste kateedri õppejõudude töö atesteerimine. Ehkki kõik õppejõud atesteeriti, tuleb siiski nentida, et see atesteerimine toimus paljuski formaalselt ja selle käigus jäi sageli tõsiselt määratlemata Meie ülesandeks on ette valmistada häid spetsialiste vabariigi jaoks. Hea, oma koduvabariigi huvisid arvestav spetsialist saab olla see, kes on kursis siinse elu-oluga, kes tunneb vabariigi ajalugu ja tõekspidamisi, traditsioone jne. Peame kahjuks tunnustama, et instituudi vene keelt kõnelevate üliõpilaste hulgas pole olukord selles osas veel sugugi kiita. Ehkki alguse saab see juba õpetamise puudulikkusest keskkoolist, pole ka meie selle lünga kõrvaldamiseks midagi märkimisväärset ära teinud. Peame arvestama ka seda, et osameie üliõpilasi saabub õppima teistest vennasvabariikidest. Seepärast on lausa hädavajalik, et rektoraat, meie parteiorganisatsioon, parteikomitee ja eriti ühiskonnateaduste kateedrid selle juba homsest päevast oma südameasjaks teevad.

Kaasaja tehnika spetsialistil peab lisaks erialastele teadmistele olema ka kõrge üldine humanitaarhariduslik tase. Peame jällegi tõdema, et kaugelki kõigi instituudi lõpetajate puhul pole asi nõutaval tasemel. Selle olukorra reaalseks parandamiseks on vaja oluliselt laiendada ühiskonnateaduste humanitaarset sisu ja suunitlust ning lugeda mitmesuguseid üldhumanitaarseid ja kultuuriloolisi fakultatiivkursusi.

Tahaks rääkida ka ühest meie vabariigi teravamast «valu-punktist», mis ei jäta puudutamata meie instituuti, nimelt keeleküsimust. Probleemi on arutatud parteikomitees (ka rektoraadis), kuid vähe on ära tehtud.

Instituudi lõpetab igal aastal paarsada noort inseneri ja majandusteadlast, kes praktiliselt ei valda eesti keelt. Nende spetsialistide kasutamine meie vabariigi ettevõtetes, projekterimis- ja teadusastutustes osutub üha keerukamaks, kui võrd noorte spetsialistide taotlejad, ka isegi süsteemides, kus asjaajamiskeeleks on põhiliselt vene keel, esitavad töölevõtmise tingimuseks eesti keele teatud valdamise, keelest arusaamise ja rääkimise olmekeele tasemel. Jättes kõrvale need, kes on tulnud ENSV-sse hiljuti, moodustavad valdavama osa noored vabariigi muust rahvusest põliselanikkonnast, st. nad on sündinud siin ja ka siin saanud keskhariduse. Siin tuleb teha tõsine etteheide meie kooliharidusele, kes keeleõpetusele pole pööranud vajalikku tähelepanu.

See kehtib eesti keele õpetamise kohta vene õppekeelega koolides, kui ka vene keele kohta eesti koolides. Ei saa midagi head öelda võõrkeelte oskuse kohta, kui just pole tegemist erikallakuga kooli lõpetajaga. Viimaste võõrkeele oskus on küllalt heal tasemel.

Kriitika keskhariduse aadressil ei vii aga meid antud situatsioonis edasi, vaid lähimal ajal peame oma jõududega saavutama seda, et vene keelset lõpetajatelt oleks eesti keele oskus hädavajalikul tasemel.

Arvestades, et igal aastal astub TPI-sse õppima 200—250 noort, kellel praktiliselt puudub vajalik keeleoskus, oleks neile vajalik korraldada esimesel kursusel ka 200 tunni ulatuses eesti keele kursused. Hea, kui saaksime seda teha kaasaja tasemele vastava intensiivõppe korras. Aeg selleks peab leitama väljaspool auditoorselt õppetööd. Arvestades õppegruppide suuruseks 10—15 inimest ja ka seda, et selles töös võik-

sid osa võtta samuti teiste kursuste üliõpilased ja isegi töötajad ning teenistajad, kes keelt ei valda, kujuneks lisatöökoormuseks ca 6000—7000 tundi. Kuidas seda katta, kas tunnitasauna (20—25 tuh. rubl.), või kõne alla võiks tulla isegi eesti keele kateedri loomine (8—9 õppejõudu), sõltub sellest, kuidas me oskame leida vahendeid selle tõe organiseerimiseks. See oleks panuseks rahvastahelise mõistmise parandamiseks Eestinaal.

Instituudi töötajate poliitilise harituse tõstmisel on aruandeperioodil oma osa olnud poliitiharidusvõrgul. Sellest ja sellega seotud probleemidest teeb kokkuvõtte oma sõnavõus parteikomitee liige dots. Leili Möldre. Parteikomitee-poolse hinnanguna aga lubage märkida, et poliitiharidussüsteem põhiliselt täitis oma ülesanded aruandeperioodil.

Vabariigi tööstuse ja majanduse reorganiseerimine vastavalt kaasaja teaduse ja tehnika tasemele koos Isemajandava Eesti programmi realiseerimisega eeldab tõsiseid ümberkorraldusi kõrghariduse süsteemis, meie arvates tunduvalt rohkem, kui seni on ette võetud ja edaspidi plaanitud kõrgkooli ütmise programmid.

Möödunud kolme utmisaa-ta vältel on toimunud õppetöö korralduses mitmeid muudatusi, mis viivad seda paremuse poole. On loobutud kõrgkooli töö hindamisest statistilise õppetöö edukuse järgi (hinded, väljalangevus jne.), on suurenenud õppeasutuse õigusel õppeprogrammide koostamise ja õppeplaanide mõningase korrigeerimise ja sobitamise osas vastavalt kohalikele tingimustele. Uute õppeplaanide väljatöötamisele on kulunud kolm aastat, ning ka seni ei ole veel TPI-s olemas kõiki plaane. Tuleb aga märkida, et uued õppeplaanid ei erine kuigi palju senikehtinutest. On muudetud mõnevõrra üliõpilaste koormuse jaotust, suurendades üliõpilaste iseseisva töö osatähtsust. Veidi on paranenud üliõpilaste ja aspirantide stipendiumid, 1989. aastal on oodata ka õppejõudude palgasüsteemi korrastamist. Tähtis on meie parteiorganisatsiooni aktiivne osavõtt, st. parteigruppide, teaduskondade büroode ja TPI parteikomitee tasemel, 1986. aasta alguses toimunud õppejõudude teaduslik-pedagoogilisest atesteerimisest, mille alusel toimub uute palkade määramine.

Instituudi ja teaduskondade juhtkonnal on võetud teisi meetmeid meie elu paremaks korraldamiseks, kuid tahes või tahtmata kujunevad nad ikkagi iluraviks, kui võrd kogu kõrgkooli tegevus on suunatud kohalike tingimusi mitteamestavate üleliiduliste eeskirjade raamidesse.

Edasi peatume lühidalt küsimustel, mis võivad kujuneda suurt tähtsust omavaks meie tuleviku eesmärkide, eeskätt IME programmi realiseerimisel. Elu viivad edasi inimesed — tööstuses insenerid ja majandusmehed, st. spetsialistid, kellele koolitamine on pandud meie vabariigi põhiliselt TPI õlgadele. Käesoleval ajal ENSV Riiklikus Plaanikomitees olevatest andmetest lähtudes on meie vabariigis 14 nn. defitsiitset eriala, milleleld ei suudeta rahuldada vabariigi vajadusi. Neist erialadest on 12 TPI-s.

Nii oleme meie võimalised 1989., 1990. aastal rahuldama mehaanikainseneride vajadustest 28%, tööstuselektronika alal 20%, automaatjuhtimise süsteemide alal 1990. aastal — 14%, elektroonarvutite alal — 26%, tööstusliksoojusenergeetika osas — 26% jne. Vabariigi ettevõtete ümberseadistamine TIP- ja teadusmahukale tehnoloogiale ei vähenda kõrge kvalifikatsiooniga kaadrivajadust, pigem vastupidi, eriti automaatika, elektroonika ja arvutite spetsialistide osas. Tekkinud olukord annab aluse paljudele meie vabariigis paiknevate ettevõtete juhtidele taotlema vastava eriala spetsialistide kutsumist tööle NSVL teistest rajoonidest, pakkudes neile paremaid töö- ja olmetingimusi, sest nimetatud erialade spetsialistide üleüldist ei ole ka mujal. See on ettevõtmine, mida meie vabariigi tööstuse ja majanduse arengu kontseptsioonides heaks ei kiideta. Rääkides IME-st, peame me ka kaadri ettevalmistamise osas tulema toime põhilise kohaliku elanikkonnast pärinevate noortega, mitte aga organiseerima «ajude äravoolu» meie naabervabariikidest. Likvideerida «kääre» meie vabariigi kaadri vajaduse ja TPI-s ettevalmistamise võimaluste kahal ei ole kerge ülesanne.

Sooviavalduste arv astumiseks nn. «defitsiitsetele» erialadele, eriti mehaanika ja energetika teaduskondades on väga tagasihoidlik, seetõttu vastuvõtu suurendamine seni ilmselt lahendust ei too.

Radikaalseks lahenduseks saab olla ainult noorte materiaalse kindlustamise suurendamine õppimise ajal, ettevõtete stipendiumite ja õpilaenude näol.

Kõige kiiremas korras tuleks ära muuta 30 aastat tagasi (1958) kehtestatud määrus ettevõtete stipendiaatide kohta, mis näeb ette kaheaastast tööstaaži või armeeteenistust stipendiaadiks saamiseks, 15% stipendiumi lisaga.

Kaheaastase tööstaaži piirangu kaotamise efektiivsust, ka isegi praeguse stipendiumimäärana puhul, näitab puidutöötlemise tehnoloogia erialakeemia-teaduskonnas, kus spetsialistide ettevalmistamine toimub väga tihedas koostöös ettevõtetega, ning kaetakse praktiliselt kogu vabariigi tööstusharu vajadus spetsialistide järele.

TPI ei ole võimaline katma kogu vabariigi spetsialistide vajadust kõikidel erialadel. Selleks on vajalik rakendada kohalike noorte suunamist NSVL ja välisriikide kõrgkoolidesse, saamaks ettevalmistust kaas-aegse teaduse ja tehnika alal. Suures osas peaks see toimuma just ettevõtete ja ka teadusastutuste vahendite arvel.

Ülaltoodud mõtetega haakub ka üliõpilaste armeeteenistusest osavõtu küsimus. Tingituna noormeeste kutsumisest armeeteenistusse, suutsime me paljudel erialadel 1987/1988 katta ainult 6—20% kaadrivajadusest (mehaanikainsener 1987 — 15%, 1988 — 8%, automaatikainsener 1987 — 6%, 1988 — 18%, elektroonikainsener 1987 — 1988 — 12%).

Olgugi, et 95% armees teeninutest tuleb instituuti tagasi, hiljem lahku 40—45% päeva-võetud osakonnast, minnes üle õhtusesse ja kaugõppeteaduskondadesse, või loobuvad üldse.

Põhjused on küllalt objektiivsed, st. seoses perekonna loomisega tekkivad materiaalsed mured. Seega on meil valida, kas kindlustada noor üliõpilaspere vajalike elatusvahenditega ja mis siin salata, soodustada ka rahvastiku iivet, mida nii väga taotleme, või siis kaotada kokkuhoiu arvel tulevane spetsialist.

Veel mõni sõna armeeteenistusest. On tehtud ettepanekud vabastada üliõpilased armeeteenistusse kutsumisest ja veelgi radikaalsemalt — lõpetada üldse üliõpilaste sõjaline ettevalmistus kõrgkoolis. On selge, et ka suveräänse isemajandava liiduvabariigi puhul rida küsimusi, sealhulgas armee suurus ja kvalitatiivne koosseis jääb liiduliste organite otsustada

lähitades riigikaitsekontseptsioonist. Kas üliõpilasi armeesse kutsuda, kui nad teevad läbi sõjalise ettevalmistuse õppeajal ja saavad ohvitseri astme, sõltub konkreetsest olukorrast ja riigikaitse vajadusest. 1982. aastani saadi ju läbi ilma üliõpilasteta. Lõpetada aga üldse üliõpilaste igasugune sõjaline ettevalmistamine paistab praegu küll olevat ebareaalne. Kui käesoleval ajal osutub vajalikuks, et noormehed peavad läbima ajateenistuse, tuleks taotleda ajateenistuse vähendamist kõrgkoolist armeesse kutsu-tule 10—12 kuuni, kui võrd nad nii kui nii jätkavad seda kõrgkoolis.

Uutmise protsess TPI teadustöö organisatsioonis on kulgenud edukalt. Reorganiseeritud teadusosakonnale on omistatud I järk, 1987/88 viidi läbi teaduskondades ja TO-s läbi ulatuslik teadustöötajate atesteerimine koos uute ametipalkade rakendamisega. Viimased tõusid ts. 15—20%.

Käesoleva aasta 1. juulist alustati TO-s isemajandamisele üleviimist. Kasutatades reapiirangute kaotamist palgafondi osas majanduslike lepingute sõlmimisel, on instituudil võimalus operatiivsemalt organiseerida teaduskoo-töö teiste organisatsioonidega.

TPI teaduskollektiivil seisab ees äärmiselt vastutusrikas ülesanne IME programmi realiseerimine selle professionaalsel tasemel.

Seoses märgitud ülesande täitmisega on teaduskollektiivil vaja tunduvalt suurendada osavõttu vabariigi tööstuse ja majanduse arendamisele suunatud uurimistööde ja programmide elluviimisest.

Ettekandes puudub vajadus peatuda real meetmel meie instituudi teadustöö eelseisvate ülesannete osas, kui võrd need on asjalikult paika pandud TPI kollektiivi poolt koostatud ettepanekus (ja praegu arutelul olevas) «Tallinna Polütehnilise Instituudi osas IME kontseptsioonis ja selle realiseerimises», mida arutati 10 päeva tagasi TPI nõukogus. Julgen arvata, et TPI komsomolnikid kiidavad selle dokumendi heaks ja teevad kõik selle peatseks ellurakendamiseks.

Orgtöö

Luguetud delegaadid. Arutelu lõpuosana kannan teile ette statistilisi andmeid ja organisatsioonilise töö resultate.

TPI parteiorganisatsioonis on käesoleval ajal 457 NLKP liiget ja 29 NLKP liikmekandidaati, kes on jaotatud 10-sse algorganisatsiooni ning 25-de gruppi. Neist on mehi 372 (75%) ning naisi — 114 (25%).

Rahvuse arvu jagunemine järgmine:

1. eestlasi	354
2. venelasi	102
3. ukrainlasi	10
4. juute	6
5. valgevenelasi	5
6. lätlasi	2
7. poolakaid	2
8. jugoslaavilasi	1
9. soomlasi	1
10. mordvalasi	1
11. armeenlasi	1
12. grusiinlasi	1

Parteisse on vastu võetud alates 1985. aastast 153 inimest, neist 129 üliõpilast.

Nagu toodud andmetest nähtub, on partei ridade kasv kolme aruande jooksul toimunud põhiliselt üliõpilaste arvel, kuna teatavasti vastuvõtu struktuur anti ülevalt poolt ette. Kuid nüüd, kus selliseid piiranguid ei ole, oleks oodanud teenistujate poolt suuremat aktiivsust. Teaduskonnad on küll omalt poolt kandidaate välja valinud, kuid soovivaalduks kirjutamiseni pole jõutud. Tundub, et ollakse äraootaval seisukohal, kuid kas see on kõige õigem olukorras, kus parteisse on vaja uut moodi mõtlejaid, aktiivseid liikmeid.

Töötas noorte kommunistide kool, mille raames toimusid õppused kord kuus. Töö toimus vhaelduva eduga. Noored kommunistid arvasid, et nad on targad küll ja ei väevunud õppusi külastama, kuid rajoonikomitees kinnitamisel olles jäeti tihti elementaarsedki küsimused vastamata.

Käesolevast aastast võttis pareikomitee vastu otsuse, mitte organiseerida enam noorte kommunistide kooli, vaid panna vastutus noore kommunisti ettevalmistamise eest soovitajatele, nii nagu see on ka põhikirjaga ette nähtud, kuid kes seniajani piirdusid vaid soovitusel andmisega ning kirjaliku kinnitusega vastutusest tema poolt soovitatava eest.

Aruandevalimiskoosolekul tehtud kriitika põhjal koostati abinõude plaanid ning tuleb jälgida selle täitmist.

Tänu EKP KK XI pleenumile ja sellele otseselt eelnenud ja pärast järgnenud Keskkomitee tegevusele on rahva usaldus partei suhtes hakanud taastuma. Seda tunnetati ka esitatud instituudi parteikomitee ettekande koostamisel. Täna tuleb väita, et oleme kriisist üle saanud, et praktiliste tegudega on võimalik midagi saavutada, et tuleb tööd teha. Jõudu tööle.

(Avaldatud lühendatult)

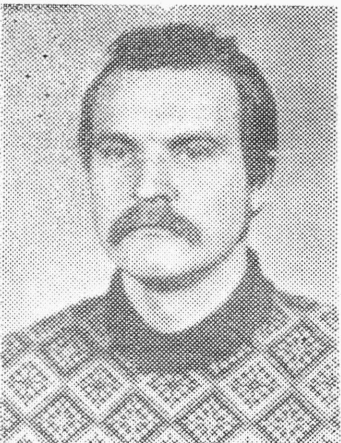
TPI PARTEI-KONVERENTSI OTSUS

Pärast põhjalikku neljanda päevakorrapunkti arutelu võttis konverents vastu järgmise otsuse:

1. Tunnistada NSV Liidu seaduste projektid «Muudatustest ja täiendustest NSV Liidu konstitutsiooni» ja «NSV Liidu Rahvasaadikute valimise kohta» nende praeguses redaktsioonis vastuvõetamatuteks kui ebademokraatlikud.

2. Taotleda NSVL Ülemnõukogult NSV Liidu seaduse projekti «Muudatustest ja täiendustest NSV Liidu konstitutsiooni» arutelu peatamist ning alustada koheselt, liiduvabariikide esindajate osavõtul, uue NSV Liidu konstitutsiooni projekti väljatöötamist.

EES SEISAB (ESIMENE?) TÕELINE VALIMISVÕITLUS

Tallinna Linnanõukogu asendusvalimistel valimisringkonnas nr. 254 on üheks saadikukandidaadiks TPI raadiotehnika kateedri TO nooremteadur

URMAM KRUSELL

Tema kandidatuur on üles seatud automaatikateaduskonna kollektiivi koosolekul 25. oktoobril 1988. a.

U. Krusell on sündinud 4. novembril 1954. aastal Loksal. Lõpetas sealse keskkooli 1973. a. Samal aastal astus TPI-sse raadiotehnika erialale, õppis algul päevases, hiljem õhtuses teaduskonnas. TPI lõpetas raadiosenerina 1981. aastal.

Töötab raadiotehnika kateedris alates 1977. aastast. Tegeleb laserside probleemidega. On automaatikateaduskonna spordiorganisator ja aktiivne rahvarindelne. Abielus, kasvatab nelja last. Elab valimisringkonnas nr. 254 territooriumil.

Usaldusmehed
O. KANGUR ja
U. TAMM
automaatika-
teaduskonnast.

TOIDUAINEKEEMIA JA TEHNOLOOGIA KATEEDRI AJALOOST JA TÄNAPÄEVAST

1956. a. sügisel võeti TPI keemia-mäeteaduskonda toiduainete tehnoloogia erialale vastu esimesed kümme üliõpilast. Vajadus kõrgharidusega toiduainetööstuse spetsialistide järele oli vabariigis suur ja eriala muutus juba esimesel vastuvõtu aastal sisseastujate hulgas populaarseks. 1958. a. suurenes vastuvõtt 15 üliõpilase ja alates 1960. a. kuni käesoleva ajani võetakse igal aastal päevasesse osakonda vastu 25 üliõpilast. Aastatel 1961.—1971. toimus õppetöö toiduainete tehnoloogia erialal ka õhtuses teaduskonnas ja 1959.—1978. a. kaugõppe teaduskonnas. Seoses muutustega õppeplaanimises on aja jooksul erinev olnud antud eriala nimetus: üldine toiduainete tehnoloogia (KT), leiva-, makaroni- ja kondiitritoodete tehnoloogia (KL) ning konservimise tehnoloogia (KO), kuid kõikidel juhtudel on kohandatud õppeplaan ja programmi vastavalt kõigi meie vabariigi toiduainetööstuse harude vajadustele.

Arvesse võttes ühiskondliku tootlustamise kiiret arengut loeti otstarbekaks toiduainete tehnoloogia kõrval alustada ka tootlustuseriala spetsialistide ettevalmistamist. 1962. a. toimuski esimene vastuvõtt ühiskondliku tootlustamise tehnoloogia ja organiseerimise erialale (KÜ). Alates 1975. a. tänaseni võetakse tootlustuserialale üliõpilasi vastu ka õhtusesse teaduskonda ning 1962.—1975. a. ja uuesti alates 1987. aastast kaugõppe teaduskonda.

Kokku on TPI lõpetanud 613 toiduainetööstuse ja 587 ühiskondliku tootlustamise spetsialisti.

Mõlemad erialad loodi TPI keemiateaduskonnas orgaanilise keemia kateedri juures, mille juhatajaks oli ENSV TA korrespondentliige prof. H. Raudsepp. Erialade loomise initsiaatoriks oli dots. K. Kask, kelle jõupingutusi toetasid kütuste keemilise tehnoloogia kateedri õppejõud prof. A. Aarna ja prodekaan dots. J. Putehrov.

Esimestel aastatel lasus suur osa erialasest õppetööst dots. K. Kase õlgadel, keda abistasid tunnitasulisel õppejõud väljastpoolt instituuti.

Õppetöö maht kasvas kiiresti ja alates 1960. a. sügisest asus toiduainete eriala õppeaineid õpetama assistendina A. Kõst-

ner (lõpetanud 1957. a. TRÜ keemiaosakonna orgaanilise keemia erialal). Kujundati välja materiaalne baas õppetöö läbiviimiseks uuel erialal, töötati välja erialaainete õppeprogrammid.

Peale sihtaspirantuuri lõpetamist Moskvas täiendasid mõlema eriala õppejõudude kaadrit 1965. aastal A. Virkus ja A. Kann. Veidi hiljem kvalifitseerusid toiduainete erialale õppejõududeks J. Kann, H. Kipper, A. Suurthal ja E. Siimer.

Koos õppetööga tegid õppejõud ja mõned teadurid algusest peale toiduainetööstuse ettevõtete tellimisel mitmesuguseid lepingulisi uurimistöid, eeskätt ensüümpreparaatide saamise ja kasutamise alal. Nende baasil loodi 1967. a. ENSV Toiduainetööstuse Ministeeiumi finantseerimisel fermentitööstuse tootmis- ja uurimiskeskus.

1968. aastal oli nii õppe- kui ka teadustöö toiduainete alal omandanud vajaliku kriitilise mahu ja kvaliteedi, et luua iseseisev kateeder. 1968. aasta sügissemestrist saigi toiduainete tehnoloogia kateeder iseseisvuse. Kateedri koosseisu jäi ka fermentitööstuse harulaboratoorium. Esimeseks kateedrijuhatajaks, samuti harulaboratooriumi teaduslikuks juhendajaks oli dots. K. Kask.

Seoses toiduainetööstuse vajaduste muutumisega ja fermentitööstuse harulaboratooriumi töö ümberkorraldamisega organiseeriti labor 1970. a. ümber toiduainete harulaboratooriumiks. Kuna labori baasil oli välja kasvanud kaks iseseisvat uurimistemaatikat, siis jätkati kateedri juures tööd kahe põhisuunas: labori tööd jäid seotuks põhiliselt vabariigi toiduainetööstusega (labori teaduslikuks juhendajaks kuni 1980. a. oli dots. K. Kask ja edasi kuni käesoleva ajani prof. J. Kann), eraldi uurimisgrupp töötas rakendusensüüloogia alal prof. A. Kõstneri juhendamisel. Selle grupi uurimistemaatika kasvas samuti välja fermentitööstuse tootmis- ja uurimiskeskuse baasil. 1971. a. sõlmiti esimesed iseseisvad lepingud Biotehnika Teadusliku Uurimise Instituudiga ja Riia Meditsiinipreparaatide Tehasega.

1973.—1983. a. töötas toiduainete tehnoloogia kateedri juhatajana A. Kõstner, kes 1980. a. kaitses doktoriväitekirja. 1982. a. omistati talle professori kutse ja 1984. a. NSVL Riiklik preemia.

1975. a. loodi kateedri juures riigieelarveline insenerensü-moloogia uurimisgrupp, kelle töödele 1977. a. määrati Nõukogude Eesti preemia.

1983. aastaks oli kateeder koos oma labori ja uurimisgrupiga muutunud küllaltki heterogeenseks allasutuseks. Seoses sellega, aga ka orgaanilise keemia kateedri töö ümberkorraldamise vajadusega, toimus kahe kateedri koosseisude ja töö reorganiseerimine. Orgaanilise keemia kateedri baasil moodustati orgaanilise ja biokeemia kateeder, mille juhatajaks valiti prof. A. Kõstner. Sellesse kateedrisse läksid toiduainete tehnoloogia kateedrist üle dotsendid M. Kreen ja E. Siimer koos nende poolt õpetatavate õppeainetega. Toiduainete tehnoloogia kateedri juhatajaks valiti dots. A. Kann.

1984. a. kaitses doktoritöö J. Kann, talle omistati professori kutse ja 1985. a. septembrist valiti toiduainete tehnoloogia kateedri juhatajaks. Samal aastal nimetati kateeder ümber toiduainekeemia ja tehnoloogia kateedriks, mis vastab täielikult kateedri väljakuulunud õppe- ja teadustöö sisule. 1988. a. märtsis valiti prof. J. Kann ENSV TA Keemia Instituudi direktoriks, ta lahkus kateedrijuhataja ametikohalt ja jäi kateedri professorina tööle osalise koormusega. Alates 1988. aasta septembrist valiti toiduainekeemia ja tehnoloogia kateedri juhatajaks dots. A. Kann.

Alates 1983. aastast toimus konservimise eriala profileerimine toiduainekeemia ja tehnoloogia kateedris (60% KO õpperühmast), orgaanilise ja biokeemia kateedris viidi sisse spetsialiseerimine biotehnoloogia erialal (40% KO õpperühmast). 1988. a. võeti orgaanilise ja biokeemia kateedri juurde vastu esimesed üliõpilased uuel erialal «Orgaaniliste ainete tehnoloogia» ning õpperühmade KO ja KÜ profileerimine läheb täielikult üle toiduainekeemia ja tehnoloogia kateedri.

Praegu töötab kateedris 10 õppejõudu (järjestatult tööstaaži järgi TPI-s): dots. Ants Virkus (TPI-s alates 1959. a., õppejõud 1965. a., tehnikakandidaat 1966. a., 1972—1983 keemiateaduskonna prodekaan, 1983—1988 dekaan, 18. oktoobrist 1988. a. kaugõppe teaduskonna dekaan), dots. Aino Kann (vastavalt 1961, 1965, t.t.k. 1964, septembrist 1988 kateedrijuhataja), prof. Jüri Kann (1961, 1967, t.t.k. 1967, biol. doktor 1984, aprillist 1988 TA Keemia Instituudi direktor, töötab kateedris

0,25 ametikohaga), dots. Tiit Liebert (1963, 1988, t.t.k. 1971), dots. Endla Lipre (1968, 1978, t.t.k. 1980), dots. Mihkel Mandel (1971, 1976, t.t.k. 1980. a.), van. õp. Raivo Kalve (1974, 1987, t.t.k. 1983), van. õp. Margus Friedenthal (1975, 1988, t.t.k. 1982), ass. Sirje Jaansoo (1975, 1977), ass. Meelis Sirendi (1986, 1988).

Kateedri koosseisu kuuluvad veel insenerid Milvi Tõnnus (1962. a.), Viivi Namm (1965. a.), Marje Toomaja (1982. a.), lab. juhataja Teet Kõrgmaa (1986. a.) ja õppemeister Urmas Akula (1988. a.).

Toiduainekeemia ja tehnoloogai kateedri juures jätkab tööd toiduainete laboratoorium. Labori teaduslikuks juhendajaks on prof. J. Kann ja põhitöökohaga töötavad seal 20 töötajat. Toiduainete laboratooriumi juhataja on vanemteadur Olev Tauts (TPI-s alates 1969. a.).

Laboratooriumi tööde finantseerimine toimub põhiliselt lepingute alusel, mis on sõlmitud ENSV Riikliku Agrotööstuskomiteega, Teraviljasaaduste Ministereeriumiga, Eesti Kalatööstuse Pärnu Kalakombinaadiga, ENSV Tervishoiuministeeriumi Eksperimentaalse ja Kliinilise Meditsiini Instituudiga ja Saku Eksperimentaalilähteosaga.

Vastavalt tellijate vajadusele on välja kujunenud ja aegade jooksul ka muutunud labori tööprofiil, kuigi üldine töösuund — toiduainete keemilise koostise uurimise, toiteväärtuse tõstmine, kvaliteedi parendamine, tootmistehnoloogia täiustamine ja mõningate tervistkahjustavate lisandite uurimine on jäänud samaks. Jõukohaselt on kaasa löödud vabariigi avalikkuse ees tervisliku toitumise probleemide valgustamisel. Alates 1988. aastast töötab laboris ka riigieelarvelise töö grupp, kelle ülesandeks on koos Moskva Toiduainetööstuse Tehnoloogia Instituudi, Kiievi Toiduainetööstuse Instituudi ja Plovdivi Toiduainetööstuse Instituudiga (Bulgaaria RV) välja töötada ja juurutada seadmeid ja aparate, mis võimaldaksid tehnoloogilise protsessi objektiivset kontrolli reas toiduainetööstuse harudes.

Järgmisest õppeaastast hakkavad kõrgkoolides kehtima uued õppeplaanid. Seoses sellega toimivad arvestatavad muutused ka õppimises ja õpetamises. Märgatavalt väheneb auditoorse töö maht, sisse viiakse rida fakultatiivseid ja valikõppeaineid, milledest tudeng ise valib teda rohkem huvitavad ja talle vajalikumad distsipliinid, suureneb iseseisva töö osatähtsus. Õppetöö uus korraldus eeldab aga ka uue kvaliteediga üliõpilast, kes saab aru, et spetsialistina töötamine vajab palju ja väga mitmesuguseid teadmisi, et instituudist ei pea teda keegi «läbi vedama», vaid ta peab diplomi omaenda tööga «välja teenima». Sest kes muidu viivad ellu meie IME programmi! Kogu meie elu ümberkujundamise atmosfäär loob selliseks suhtumiseks soodsa pinna. Hariduse ja harituse järsuks väärtustamiseks on peale teadlikkuse ja entusiasmi tingimata vaja ka materiaalseid vahendeid nii õppetöö korraldamisel kui ka spetsialistide töö tasustamisel. Aga selles suunas meie maa praegu liigubki.

A. KANN kateedri juhataja

Lahkunud sõpra,
vaikunud südant
sõber kalliks peab.

KARL KASK
1913—1982

AHTI OLLI
1939—1986

MAIMU EESMAA
1921—1988

AARNE SUURTHAL
1935—1988

Toiduainete laboratoorium 1975. aastal.

SPETSIALISTID

1. Aino Kann (Tamm) 1961
2. Lehti Redel (Tärn) 1961
3. Laina Liiva 1961
4. Helve Veerus (Kiivet) 1962
5. Malle Kreen 1964
6. Kaie Pappel (Aav) 1965
7. Tiiu Reinsalu (Eiland) 1965
8. Andres Talvari 1966
9. Kaja Sallo 1966
10. Krista Rebane 1967
11. Tiiu Kaubi 1967
12. Olev Tauts 1968
13. Rita Treimann 1968
14. Endla Lipre (Vellend) 1968
15. Helle Aruniit (Kaljula) 1970
16. Malle Eisen 1973
17. Tiiu Masing 1975
18. Neeme Vellend 1975
19. Ilona Lille (Masin) 1976
20. Maire Pink 1977
21. Andres Kiipli 1977
22. Hergi Kruusimaa 1977
23. Riina Aasa 1979
24. Marika Auväärt 1979
25. Anne Menert (Johanson) 1979
26. Liia Kaldoja 1979
27. Anne Kaldma (Laumets) 1979
28. Anu Hamburg (Lettner) 1979
29. Eha Paroll 1980
30. Arvo Parbo 1980
31. Mare Kurvits (Ruse) 1981
32. Riina Kessel 1981
33. Küllike Varik (Tšesnokova) 1981
34. Marju Robam 1981
35. Anu Umbleja (Piroja) 1982
36. Tiiu Rand 1982
37. Ülle Sütt 1982
38. Aare Ormus 1984
39. Tiina Benno 1984
40. Marje Hansar 1984
41. Ann Laiakask 1984
42. Peeter Rand 1985
43. Inga Roos 1985
44. Ülle Elerand 1985
45. Teet Kõrgmaa 1986
46. Pille Enden 1986
47. Tiiu Kolga 1986
48. Feliks Mägi 1986
49. Meelis Sirendi 1986
50. Piret Kannus 1987
51. Anu Oga 1987
52. Terje Mängel 1988
53. Allar Känd 1988
54. Kadri Tekko 1988

TUDENGIAASTAID MEENUTADES

Raske on endalgi uskuda, et juba veerand sajandit ja aasta lisaks on elatud töötamise igapäevast elu. Nimelt olime meie — 10 piigat — toiduainete tehnoloogia erialal teine lend. Meie erialased teadmised olid küllaltki «laiad» — aga piiritusetööstuses, kuhu mind määrati, jäid teadmised küll kesiseks ja tuli otsekohe hakata erialast venekeelset kirjandust studeerima.

Ja nüüd mõni sõna õppejõududest, kes õpingupäevadest TPI-s on eredamalt meelde jäänud. Kõigepealt müidugi meie õpperühma esimene patroon — Ott Rünk, kes luges meile kujutavat geomeetriat ja andis ka harjutustunde. Hästi on meelde jäänud esimehe harjutustund. Rünga Ott (nii kutsusid teda kõik tudengid) tuli õpperuumi ja meie, 10 piigat, vaatasime suurte silmadega tema poole. Ka tema vaatas meid rahulikult üle prillide ja hakkas tunniga pihata. Küllap ta rääkis ka midagi muud, kuid minu kõrvu jäi kinni lause, et hiinlased ja naisterahvad ei ole suutelised kujutavat geomeetriat aru saama. Lugesin sellest lausest tubli irooniaannuse meie pihta, et miste te plikad siia tehnikateplisse ikka ronite. Ja eks tal oli mitmes mõttes õigus. Kuid järgmisel harjutustundil tulles oli meie armas õpetaja nagu teine inimene. Ta vaatas meid pika pilguga ja teatas, et temast on saanud meie õpperühma patroon. Jää oli murtud ja ka meie hakkasime tasapisi neist meelestatust pinnalaotustest aru saama, mida me muudkui tegema pidime. Ka hakkas meie rühmajuhendaja korraldama meie tundegi seltskondlikku poolt. Nii toimuski meie rühma kohtumise õhtu meie kursuse tsiviilehituse õpperühma noormeestega.

Keemiatööstuse protsesside ja aparatuuride õppekursust luges meile kahe semestri jooksul prof. Enn Siirde. Raskeks eksamiiks oli õppepäevi viis või kuus, kahe semestri materjali meeldeajamiseks küllaltki kasin aeg. Eks müidugi andsime oma parima ja läksime arglike nägudega eksamile. Prof. E. Siirde, alati nii soliidne ja tasa-kaalukas inimene, muigas meid eksamineerides nii mõnigi kord südamliselt (mis nendega ikka peale hakata, kui nad nii tu-

medad on). Hiljem oli professor kommenteerinud meie eksamiit dekanaadis järgmiselt — lollid, aga püüdlid. Oleme sellest prof. Siirdega ka nüüd kõnelenud — ta on ainult sõbralikult muianud selle meenu-tuse peale.

Nüüd meelde jäävama test sündmustest tudengipõlves. Müidugi üliõpilaslaulupidu (II tudengilaulu-pidu) Riias ja Siguldas 1958. a. Koorid sõitsid Eestimaalt sinna kaubavagunites (või m. looma-vagunites). Sõit Riia poole läks kõiki ohutuse nõudeid eirates, vaguniüksed olid lahti, istusime ja kõlutasime jalgu vaguni-ükselt välja, ilm oli alus ja laulud kõigil suus. Sama aasta juuli lõpus läks sõit uudis-maa poole. Saime elus esimest korda näha Kustanai stepiava-rusi, lõputuid nisupõlde ja kuldset nisu (vaevu põlvini).

1961. a. pärast neljandat kursust toimus huvitav ekskursioon Astrahani Mikojaninimelisse kalakombinaati. Sõitsime sinna rongiga, tagasiteel jõuaurikuga mööda Volgat Stalingradini ja rongiga läbi Moskva koju tagasi. Saime näha tõesti gigantset tööstust alates elusa kala tapmisest, selle marja võtmisest, edasi musta kalamarja töötlemist ja pakkimist ekspordiks. Edasi suured konservitööstused ja lõpuks see meeletult haisev kalajahu.

Minu jaoks isiklikult oli väga huvitav komandering diplomaatide praktika ajal Piskarihhi piiritustehasesse Smolenski linna lähedal. Tehases valitses juhtkonnas täielik «matriarhaat». Töölised olid aga alkohooliku väljanägemise-ga mehikesed.

Nüüd aastate tagant näen selgesti, mida peaks veel tudengitele õpetama. Ilmtingimata suhtlemisoskust, psühholoogiat, seltskondlikku viisakusõpetust ja ilmtingimata ka esinemisoskust, kõneosa-vust. Siis oleks iseseisva elu algus tunduvalt kergem ja tule-musrikkam kui meie ajal.

MEIDA MAYER
toiduainete tehnoloogia eri-
ala II lennu lõpetanu, praegu Keemia Instituudi vanemteadur, bioloogia-kandidaat

ANKEETKÜSITLUS
VILISTLASTELE

Pöördusime vilistlaste poole palvega tuletada meelde tudengiaegu ning vastata järgmistele küsimustele:

1. Kas olete rahul õpitud elukutsega?
2. Mis oli esimene töökoht ja kui kõrgele olete jõudnud tänaseks?
3. Kes oli kõige koloritsem õppejõud? Miks?
4. Millist jäi õppeajal vajaka?
5. Tudengiaja kõige meelde jäävam sündmus.
6. Kas on säilinud sidemed TPI-ga? Millisel kujul?

LAINA LIIVA —
I lennu lõpetanu 1961. aastal

1. Olen jäänud truuks õpitud erialale ja töötanud ühes ja samas ettevõttes. Pole mõelnud, et võiksin töötada mujal või mõnel muul erialal.
2. Minu esimeseks töökohaks peale TPI lõpetamist sai vahetusmeistri ametikoht tol-lases Jõhvi Limonaadi ja Õlevillimise Tehases. Seal töötasin mitmetel ametikoh-tadel. Olin peaveinimeister sel ajal, kui muutsin elu-kohta ja asusin tööle samal ametikohal juba peatevõttes — praeguses Tallinna Karastusjookide Katseteha-ses. Praegu olen tehase pea-tehnoloog.
3. Viie õpingu-aasta jooksul tuli kokku puutada paljude õppejõududega, kuid rohkem on müidugi meelde jäänud eriala õppejõud prof. H. Raudsepp, prof. E. Siirde, prof. A. Kõstner ja müidugi meie õpperühma «isa» dots. K. Kask.
5. Uudismaale sõit. See oli nagu meieaegne EÜE. Sellel pikal sõidul tekkis ühtsus-tunne, koos olid ju tudengid kogu Eestist.

KAIE PAPPEL —
1965. a. lõpetanu:

1. Mitte päriselt. Tunnen, et rohkem oleks sobinud peda-googi elukutse.
2. Alustasin insenerina, nüüd olen vanemteadur.
3. Suurepärased olid prof. Siirde ja prof. Humala loengud. Neis olid keerulised prob-leemid väga selgelt esita-tud.
4. Nõrgaks jäi füüsikalise kee-mia õpetamise tase.
5. Diplomitöö kaitsmine ja instituudi lõpetamine.
6. Töötan TPI-s.

KERSTI TANK —
1967. a. lõpetanu:

1. Jah.
2. Alustasin Tallinna Masina-tehase sööklas direktori ase-täitjana, nüüd olen Tallinna Toitlustuskoondise tehnoloog.
3. H. Vilbok.
4. Majandusõpetusest.
5. Üliõpilaspäevade rongkäik.
6. Kuna laulan TPI Vilistlas-naiskooris, siis on sidemed TPI-ga olemas (küll ainult isetegevuse ja «majaõhu» tasemel).

MAI OJAVEER —
1967. a. lõpetanu:

1. Jah.
2. Alustasin Toitlustuskoondi-ses väljaõppemeistrina. Olen jõudnud tunduvalt realistli-kumale tööle vanemadmini-stratorina hotelli «Viru» restoranis.
3. Oli mitmeid, kuid eriti prof. H. Raudsepa isiksus.
4. Ajast.
5. Üliõpilaslauupeod, millis-tes osalesin lauljana.
6. On, kuid põhiliselt ainult seoses isetegevusega.

L. KULDMÄE —
1968. a. lõpetanu:

1. Ei tunne, et olen valesti tei-nud.
2. Esimeseks töökohaks oli va-hetusmeistri amet V. Kin-gissepa nim. Tallinna Jahu-kombinaadis. Nüüd olen va-nemteadur TPI-s.
3. Kõrgema matemaatika õppe-jõud Liin, prof. Siirde ja dots. H. Vilbok.
4. Tööstuspraktika tase oli nõrk. Meid kasutati abitöö-del. Suhtlemisoskust ei õpe-tatud üldse.
5. Diplomitöö tegemine, sest ka TPI-poolne juhendaja jäi temaga hätta.
6. TPI on minu teine kodu ol-nud juba 19 aastat.

MALLE PINK —
1970. a. lõpetanu:

1. Jah.
2. Alustasin ETKVL-i osakon-nas ÜTE spetsialistina, nüüd olen direktori asetäitja ÜTE ühendettevõttes.
3. Minu jaoks oli hingega tead-lase ideaaltüübiks prof. A. Kõstner.
4. Juhtimispraktikast.
5. Lõpukell.
6. On säilinud isiklikud ja töö-alased sidemed kateedri töö-tajatega.

VIIRE MANDEL —
1971. a. lõpetanu:

1. Jah, olen küll.
3. H. Vilbok. Ta vaatas mulle-loengu ajal otsa ja ei lask-nud magama jääda, kuigi üldise keemia loeng oli hommikul esimene. Aga tõ-sisemalt vastates — tema silmavaade ja hääletoon lummasid ja hirmutasid ära.

HENNO RÄMMEL —
1974. a. lõpetanu:

1. Olen rahul.
2. Alustasin TPI-st, praegu olen S. M. Kirovi nim. NKK Kalatööstuse peatehnoloog.
3. E. Siirde. Oma ala tööline entusiast selle sõna paremas mõttes ja tudengite viimane nuhtlus.
4. Tootmispsühholoogia, töö inimestega (tuli õppida juba töö käigus). Võõrkeel.
5. Raske esile tuua. Maleva-suved ehk.
6. Märkimisväärset ei ole.

TIIA AUNBAUM —
1977. a. lõpetanu:

1. Elukutsel pole väga viga, kui mitte praktilises toot-mises ei oleks vaja tegele-da inimeste töölesundimise ning vargustega. Praeguses töös on kõik minust.
2. Alustasin Tallinna Kala-kombinaadis insener-techno-logina. Praegu olen Tera-viljasaaduste Ministeeriumi Informatsiooni-Arvutus-keskuses insener-program-meerija.
3. H. Vilbok. Imponeeris tema erudeeritus, autunde kasva-tus (andis üliõpilastele «au-võlgu»). Prof. E. Siirde. Olin tema «lemmik», kes ei osanud kunagi ta küsimustele vastata. Kartsin eksamit nii, et ta tuli isiklikult ja avas mulle ukse eksamiruumi sisenemi-seks. Kolmanda õppejõuna peab kindlasti nimetama Haimar Hallingut, kelle tööstuse planeerimise loengud olid esi-mestel tööaastatel kõige va-jalikumad.
4. Suhtlemisõpetusest, eriti tööks vene kollektiivis ja inglise keele praktikast.
5. Öine hüdraulikaarvestuse andmine.
6. Suhtlen kursusekaaslastega, kes töötaavad TPI-s.

Meie kateeder 1988. a. oktoobris.